

Didaktisk processanalys (DPA)

SND-ID: snd0948-1. **Version:** 1.0. **DOI:** <https://doi.org/10.5878/002827>

Tillhörande dokumentation

DPA_1971.pdf (67.3 MB)

Citering

Stukát, K. G. (2016) Didaktisk processanalys (DPA) (Version 1.0) [Dataset]. Göteborgs universitet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/002827>

Skapare/primärforskare

Karl Gustav Stukát - Göteborgs universitet, Pedagogiska institutionen

Forskningshuvudman

[Göteborgs universitet](#) - Pedagogiska institutionen

Beskrivning

DPA-projektet syftade till att kartlägga huvudstrukturer i undervisningsprocessen och att studera relationer mellan processvariabler och produktvariabler. Följande variabelgrupper ingick: 1) Miljövariabler, 2) Lärarkaraktistika, 3) Elevkaraktistika, 4) Undervisningsprocessen, 5) Undervisningsprodukter (kognitiva och icke-kognitiva elevförändringar). Studien genomfördes med hjälp av ett på förhand bestämt observationsschema som klassificerade olika beteendekategorier.

I projektet ingick 80 lärare, en för varje skolklass, och deras elever från skolor i Göteborgsområdet. Av de 80 klasserna var 60 vanliga klasser och 20 var hjälpklasser. För insamlingen av processdata video- och ljudinspelades 10 lektioner vardera för varje klass, fördelat över fem olika ämnen. Insamlingen av övriga data bestod av frågeformulär, begåvnings-, attityd- och personlighetstest och registerutdrag om bland annat skolans storlek, betyg i årskurs 3 och lärarnas ålder, tjänsteår och betyg.

Lektionerna dokumenterades genom tidssamplad video kompletterat med kontinuerliga ljudinspelningar. Varje lärare spelades in i cirka 120 minuter, motsvarande 10-12 minuter per lektion. Totalt finns cirka 150 timmar video- och 600 timmar ljudinspelningar. De rörliga bilderna spelades in med två videokameror i klassrummet; en med vidvinkel mot klassen och en fjärrstyrd och rörlig kamera som följde läraren. Ljud spelades in med en fast mikrofon monterad i taket samt en trådlös buren av läraren. Idén var att inspelningsutrustningen i minsta möjliga utsträckning skulle påverka det naturliga skeendet i klassrummet.

DPA erbjuder en unik samling material som ger möjligheter att studera socialiseringsprocesser, lärande, undervisning och en rad andra fenomen från ett historiskt och komparativt perspektiv. Målgruppen för databasen är i första hand forskare inom utbildningsvetenskap, men video- och ljudinspelningar av denna typ lämpar sig också för forskning relaterad till andra områden och discipliner såsom sociologi, språkvetenskap och historia.

Syfte:

DPA-projektets syften kan formuleras i följande punkter: 1) att kartlägga huvudstrukturer i undervisningsprocessen, 2) att studera samband mellan förutsättningsvariabler och

undervisningsprocessen, 3) att studera samband mellan process- och produktvariabler, 4) att studera samband mellan lärar- och elevsegenskaper och undervisningseffekter, 5) att jämföra processtrukturer i olika skolämnen och 6) att jämföra processtrukturer i olika skolmiljöer (t ex vanlig klass och hjälpklass).

Materialet består av video- och ljudfiler; Ljud, okomprimerat, i wav-format (1,23 TB); Ljud, komprimerat, i mp3-format (71,4 GB); Video, okomprimerat, i mov-format (1,81 TB); Video, komprimerat, mp4-format (123 GB).

Vid beställning levereras video och ljud i komprimerat format (totalt 194 GB) tillsammans med tillhörande dokumentation. Vid efterfrågan kan okomprimerade filer lämnas.

Data innefattar personuppgifter

Ja

Typ av personuppgifter

Bild- och ljudupptagning i klassrumsmiljö

Språk

[Svenska](#)

Analysenhet

[Grupp](#)

[Individ](#)

[Händelse/process/aktivitet](#)

Population

Lärare och deras elever i årskurs 6 i Göteborgsområdet

Tidsdimension

[Tvärsnitt](#)

Urvalsmetod

[Sannolikhetsurval](#)

I projektet ingår lärare i årskurs 6 och deras elever i vanliga klasser och hjälpklasser. Deltagande lärare och elever är från skolor i Göteborg och angränsande kommuner. Vissa inklusionskriterier uppställdes för att en lärare och dennes klass skulle kunna utgöra potentiella undersökningsgrupper. Kriterierna för vanliga klasser var att 1) läraren skulle ha undervisat klassen under hela mellanstadietiden och 2) flertalet elever skulle ha tillhört klassen från höstterminen i årskurs 4. Kriterierna för hjälpklasser var att 1) läraren skulle ha haft klassen i årskurs 5 och 6, 2) flertalet elever skulle ha tillhört klassen i årskurs 5 och 6, 3) läraren skulle ha speciallärarbehörighet. Anledningen till att det är olika kriterier för de båda lärargrupperna är, att det var alltför få hjälpklasslärare som hade haft klassen under hela mellanstadietiden.

Tidsperiod(er) som undersökts

1967 – 1969

Dataformat / datastruktur

[Video](#)

[Audio](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär: papper
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 1967-11 – 1969-06
- Datainsamlare: Göteborgs universitet, Pedagogiska institutionen
- Datakälla: Händelser/interaktioner, Kommunikation: Mellanmänsklig, Befolkningsgrupp, Kommunikation

Datainsamling 2

- Insamlingsmetod: Psykologiska mätningar och tester
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 1967-11 – 1969-06
- Datainsamlare: Göteborgs universitet, Pedagogiska institutionen
- Datakälla: Händelser/interaktioner, Kommunikation: Mellanmänsklig, Befolkningsgrupp, Kommunikation

Datainsamling 3

- Insamlingsmetod: Inspelning
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 1967-11 – 1969-06
- Datainsamlare: Göteborgs universitet, Pedagogiska institutionen
- Datakälla: Händelser/interaktioner, Kommunikation: Mellanmänsklig, Befolkningsgrupp, Kommunikation

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Partille kommun](#), [Lerum kommun](#), [Göteborg kommun](#), [Trollhättan kommun](#), [Alingsås kommun](#), [Borås kommun](#), [Mariestad kommun](#), [Lidköping kommun](#)

Geografisk beskrivning: Deltagande lärare och elever är från Göteborg och angränsande kommuner.

Ansvarig institution/enhet

Pedagogiska institutionen

Finansiering 1

- Finansiär: Nordisk kulturfond

Finansiering 2

- Finansiär: Kungliga Skolöverstyrelsen

Forskningsområde

[Utbildning](#) (CESSDA Topic Classification)

[Samhällsvetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Utbildningsvetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Didaktik](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Socialt beteende och attityder](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Utbildningsmiljö](#), [Skollärare](#), [Lärrarroll](#), [Skolbarn](#), [Skola-elevförhållande](#), [Elevbeteende](#), [Skoltid](#), [Utbildningsforskning](#), [Speciallärare](#), [Socialisation](#)

Publikationer

Larsson, Göran & Kittelmann Flensner, Karin (2014). Swedish religious education at the end of the 1960s: Classroom observations, early video ethnography and the national curriculum of 1962. British Journal of Religious Education. 36:2, s. 202-217

[SwePub](#) | [Läs fulltext](#)

Lundh, Anna Hampson and Dolatkah, Mats (2015). "Becoming Citizens: Dialogical Document Work in the Classroom of the

People's Home," Proceedings from the Annual Meeting of the Document Academy: Vol. 2, Article 14.

Available on the Internet: <http://ideaexchange.uakron.edu/docam/vol2/iss1/14>

[Läs fulltext](#)

Dolatkah, Mats and Anna Hampson Lundh. "Premises for Reading Activities in Swedish Primary School Classrooms 1967-1969". Conference paper. Reading in Changing Society, Tartu, Estonia, 31 October - 1 November, 2013.

Lundh, Anna Hampson and Mats Dolatkah (2016). "Reading as dialogical document work: Possibilities for Library and Information Science". Journal of Dokumentation 72(1), pp. 127-139.

ISSN: 0022-0418

DOI: <https://doi.org/10.1108/JD-01-2015-0019>

Bredänge, Gunlög (red.), Didaktisk processanalys: presentation av syften, uppläggning, undersökningsgrupper och mätinstrument samt några beskrivande data, Göteborg : Lärarhögskolan, 1971

[LIBRIS](#)

Dolatkah, Mats & Lundh, Anna Hampson (2014). Reading, democracy and discipline: Premises for reading activities in Swedish primary schools from 1967 to 1969 [Elektronisk resurs]. Reading in changing society. s. 144-157

Available on the Internet: <http://hdl.handle.net/2320/13995>

[Läs fulltext](#) | [SwePub](#)

Stukát, Karl-Gustaf (1970). Teacher role in change. Göteborg: Lärarhögskolan

[LIBRIS](#)

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via SND

Data är tillgängliga via beställning

Användning av data

[Att tänka på vid användning av data som delas via SND](#)

Versioner

Version 1.0. 2016-07-01

Hemsida

[Institutionen för didaktik och pedagogisk profession](#)

Kontakt för frågor om data

Jonas Emanuelsson

jonas.emanuelsson@ped.gu.se

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citation \(CSL\)](#)

Publicerad: 2016-07-01

Senast uppdaterad: 2025-01-09